

ALSÓLENDVAI HIRADÓ

Előfizetési ára:

Egész évre 8 k
Fél évre 4 -
Negyed évre 2 -
Egyes szám ára 20 filler.

Felelős szerkesztő:

OSZESZLY M. VICTOR.

Laptulajdonos és kiadó:

BALKÁNYI ERNŐ.

Telefonszám: 13.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Balkányi Ernő könyvkereskedésében Alsólendván.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

A nyilttér sora egy korona.

A vármegye szégyene.

Alsólendva, 1913. február 22.

Zalavármegye társadalmá újra rácafolt erejére, ismét tanubizonyságot tett arról, hogy gyenge és erőtlén, amikor kulturális célok megvalósításáról, magasztos eszmék terjesztéséről van szó és közönnel fordul el minden nemzetfenntartó, komoly munkától, ha ezek áldozattal járnak. Hiányzik az energia, a kitartás ennek a vármegyének a társadalmából, mert hiszen csak egyedül így érthető meg, hogy veszni enged, pusztulni hagy egy olyan közművelődési egyesületet, amelynek munkássága, tevékenysége a magyar nyelv és szellem ápolásából és terjesztéséből áll.

Két kulturregylet haldoklik. Két olyan magasztos intézmény, mint amilyen a Dunántúli Közművelődési Egyesület zalai fiókja és a Muraszombatban székelő Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület. Szomorú eset mind a kettő. És ha e két intézmény összeomlása valóban megtörténik, nemcsak hogy örök szégyene lesz a mi vármegyénknek, a megye társadalmának és vezető embe-
reinek, hanem közművelődésünk elsőrangú tényezői és benne a magyar nyelv, a magyar nemzeti eszme veszítenek teret.

Zalavármegye közművelődése nagyon el van hanyagolva. Az omladozó falusi iskolaépületekről, az agyonzsufolt osztályok-ról sok szó hangzott már e lap hasábjain, számtalanszor figyelmeztettük az illetékes

köröket a mizerábilis állapotokra, de az iskolafenntartók különböző kerülő utakon lehetőleg mindig megmenekültek kötelességük, hivatásuk teljesítése elől és ha önzetlen áldozatkészségről volt szó, csak a közművelődési egyesületekre utaltak. És a két nagyraihivatott, kulturális intézmény mindig és mindenkor híven teljesítette feladatát, amíg bírta, amíg lehetett. A társadalom azonban nem értékelte az egyesületek munkásságát, amelyek aztán végre is eljutottak a felozlás szomorú stádiumába.

És mi, bár ismerjük Zalamegye társadalmának lelkét, ismerjük azt a lelkesedését, amely minden olyan egyesületnél, mely szent, nagy eszméket vesz föl programjába, szinte vulkanikus erővel tör ki, és ismerjük azt a közönyt, azt a nemtörődömséget is, amellyel e megyének társadalmá viseltetik a már megalakult intézményekkel szemben, — mindezt tudjuk és mégis hinni merjük, nem, meggyőződésünk, hogy vannak és lesznek életerős, tettekész emberek ebben a megyében, akik méltónak találják a közművelődési egyesületek magasztos eszmiéért lelkesedni, áldozatot hozni és akik meg fogják akadályozni egy a Dunántúli Közművelődési Egyesület zalai fiókjának, mint a Muraszombatban székelő Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesületnek katasztrófális összeroppanását.

Egyik éppen olyan fontos, mint a másik. A vendvidéki egyesület Muraszombatban, Vas megyében székel ugyan, de

ennek az intézménynek a támogatása is éppen olyan erkölcsi kötelesség a mi részünkről, akárcsak szomszédunknak, Vas megyének. A vendvidéki kulturregylet Zalamegyének egy igen gyászos elmaradottságban tengődő vidékén, járásunk ugynevezett vendvidékén rendkívül fontos szerepre van hivatva. Idestova 25 esztendeje, hogy ez az intézmény fennáll és lelkes buzgalommal, szép eredménnyel töltötte be nemcsak hivatását: a vendvidék magyarosítását. És most összedől. Huszonöt év után kiderül, hogy a nagyraihivatott kulturális intézmény nem egyéb, mint egy kártyavár, amely negyedszázadon át volt nélkülözni kénytelen a megérdemelt társadalmi támogatást. Ugy kellett összekoldulnia néhány ezer koronát, hogy abból Muraszombatban középiskolát létesíthessen. A pénz már évek óta együtt van, de iskolát Muraszombat az egyre változó kormányok jóvoltából még a mai napig sem kapott. Ellenben a Muraszombattól néhány kilométernyire fekvő Wernsee nevű steier községben már rég díszleg egy hatalmas gimnázium, ahová seregestől járnak tudományt és német nyelvet tanulni a vend fiúk. Megeríthető, hogy ilyen botrányos állapotok után az egyesület elnöke, Pósfay Pongrácz főszolgabíró látva, hogy minden munka és fáradozás meddő marad, hogy azt a célt, amit az egyesület maga elé tűzött, semmi áron el nem érheti, lemondott az elnöki tisztségről. Az egyesület választmánya megértette

A féltreismert asszony.

A buidoirban történt. A férfi — lehetett egy 30—32 év körüli — keresztbe rakott lábakkal egy mély futeleiben ült, úgy hogy a feje is alig látszott ki a süppedő plüss-tömkelegből, míg az asszony — lehetett egy 22—26 éves (az asszonyok korát mindig nehéz megállapítani) — szemközt, a divánon félig ülve, félig fekvő állapotban, de mindig egyforma mozdulatlan, érdeklődés-nélküli hideg arccal hallgatta, amit a férfi beszélt.

— Ismét a régi nóta kezdődik, Irma; az a kegyetlen régi nóta, amit már hónapok óta duruzsolok a fülebe — hiába. Maga szándékosan nem akar megérteni, mert képtelenségnek, egy örökösen fantáziáló beteg agy rögeszméjének tartja a beszédemet, pedig én tudom, érzem, hogy úgy kell mindennek történnie, ahogy megcsináltam... Maga visszamegy az édesanyjához...

Az asszony kissé félrebillentette szép szőke fejét, nem gondolkozott, nem tusakodott érzelmeivel, meg sem rezdült a szempillája, úgy mondta: — Nem.

— Pedig meg kell történnie. Előbb vagy utóbb ugvis beállna öt éves házasságunkban a nagy krízis, tehát jobb előbb, mint utóbb.

— Én mégsem megyek. Kezdődjön meg százszor, ezerszer az a „regi nóta”, inkább elvesszek a nagyvilágban, de mégsem megyek haza. Rajtam ne vessen senki, én reám ne mutasson ujjal senki emberfia, hogy: „Ni, ezt hazaküldte az ura, mert nem tudott a festett bálványok előtt fejet hajtani.”

— Megint képzeldök, Irma. Nem itéli meg senki azért, mivel az elválasztunkkal utját vágjuk a különben elkerülhetetlenül bekövetkező katasztrófának. Megértik, hogy amit én kérek magától, az ép úgy érdeke magának, mint nekem, mert nemcsak az én, hanem a maga boldogságáról is szó esik abban.

— Hát miért is üz el oldala mellőli, mikor tudja, hogy a szerelem volt az, ami magához fűzött; mikor látja, hogy nekem az is elég boldogság, ha meghúzódhatom az árnyékában, elleshetem az óhajtatás és lecsókolhatom a gondredőt a homlokáról, ha valami bántja?!

— Tudom ezt jól, Irma. Talán meg sem is érdemlem azt a nagy szeretetet, amit alig tudok én valamivel viszonzni. De lássa be, hogy nem a helyes uton haladok, vagy haladunk... s minden körülmény az mellett bizonyít, hogy változtatni kell a sorsunkon.

— Ezt már sokszor hallottam. Többször is, mint szerettem volna...

— De hát akkor mit nem mondtam még el?! Az asszony fölemelkedett a diván sarkából és szembe állt a férfivel.

— Azt, amit az imént is kérdeztem és amire kitérő feleletet adott. Miért üz el maga mellől?... — Elmondom, Irma. Talán tízedszer, talán huszadszor, de újra elmondom...

A falóra az éjjeli 11 órát ütötte éppen, mikor a férfi belekezdett:

— Egész regény a dolog. Valaki megy, megy vagyva, sóvárogva egy eszménykép után; bukva, vakon tülekedik az elérhetőségért, azután mikor elérí: csalódott lélekkel látja, hogy nem egyé-

az eszménykép, mint magába szuggerált délibáb, mely tarthat hosszabb ideig is, de amelyet magával vihet egy röpke perc... Én is úgy voltam. Szaladtam a délibáb után, maga után Irma, mert azt hittem, hogy amilyen tökéletes teremtménye maga a női szépségnek, éppoly tökéletes lénye lesz azoknak, akik a lelküket is kitudják kölcsönözni annak, akit szeretnek... Nem úgy történt. Magának nincsen lelke, nem tud biztatni, nem tud rajongani a szépért, magából a teremtés órájában kifejeztettek olyasvalamit, ami talán másnak jelentéktelen, de nekünk iróembereknek, a kik szinte rá vagyunk szorulva, hogy az ihletet másoktól szerezzük meg, szembetűnő, sőt pótolhatatlan veszteség...

— Nem értem egészen még most sem!

— Azt hiszem pedig, hogy elég világosan beszéltek. Az iróember hátagógott örökösén kell állani valakinek, aki ne hagyja szívünkben kialudni az érzelmek tüzeit. Olyas valaki, mint a festőnek vagy a szobrásznak a modell. Képzelse csak el: szerelmet megrajzolni a maga lángoló valójában anélkül, hogy ismernék közelebből! Mert ne higgye, hogy szerelem az, amit maga érez irántam most és amit én is érzek. Csupán a kötelező ragaszkodás egymáshoz, amit a pap szava szerint az oltárnál kötnek meg eskü alatt, de amelyet viszont a világi törvények bármikor felbonthatnak. Nem tagadom, voltam én is szerelmes, talán még ötével ezelőtt is, talán még előbb is, és nem tagadhatja, hogy az a szerelem volt is, amely kiemelt a hétköznapi emberek sorából, hirnevet csinált számomra, babért babér után szerzett; de ezzel a szerelmmel vége is lett hirnév-

az elnök elhatározását s a legutóbbi gyűlésen kijelentették, hogy ha a község a polgári iskolát szeptemberre meg nem kapja, a harcba gazdag reményekkel és lelkesedéssel indult egyesületi feloszlóják.

Igy áll ebben a pillanatban a két kulturegyesület ügye. Még nincs késő, még lehet segíteni. Mi bízunk Zalavármegye tette-kész vezető férfiában, akik ha kezükbe veszik elsősorban a Dunántúli Közművelődési Egyesület zalaí fiókjának ügyét és új életet lehelnek a haldokló intézménybe, nemcsak hogy a megyét mentik meg egy örökös szegénytől, hanem életbevágóan fontos nemzeti eszméknek lesznek profétái, kiknek szelleme végigszáguld falvakon, városokon és nemes példaadásuk mindenütt hűségese követőkre talál.

Egyről-másról.

Az akasztófa.

Most beszéljenek az emberséges szívű humanisták, akik a halálbüntetés ellen szoktak prédikálni. Amikor a szívek még mindig tele vannak a napokban történt Czuczor-utcai rablógyilkosság nyomán kelt borzalommal és amikor mindenki elszörnyedt fogvacogással szorítja magához legfellebbezhető kincsét, gyermekét, — most prédikálják a gyöngéd humanizmust, amellyel a rablógyilkos ur kímélendő meg egy kis akasztófa egészségügyi izgalmaival.

Azt a háborgást, amit a fővárosban és az egész országban az állatias gazság fölborzított, hiába próbálnák a modern kriminalógusok lecsillapítani az ő „javító” fogházaikkal, higiéniai, pedagógiai és patológiai elvek szerint berendezett szanatoriумаikkal. Aligha nyugszik meg valaki most abban, hogy az, aki a 9 éves kis Richter Annát 12 korona értékű lím-lómért oly tobzódó kegyetlenséggel lemészárolta, egy higiénikus modern intézetben fogja bekés mesterség tanulása és üzése közben hátralevő éveit eltölteni.

Párisban nemrég egy gazember kégyilkosságot követett el és az egész közvélemény hihe-

tetlen lázzal követelte a halálbüntetés visszaállítását. A közvélemény e mozgalmában nagy tudósok is részt vettek. A művelti, műveletlen, gazdag és szegény megegyeztet abban, hogy ilyen bestiális emberekkel szemben az elszörnyedést nem nyugtathatja meg más, csak a halálbüntetés.

Amíg a társadalom nagy feladatát teljesen betöltheti és mindenkit egyformán részesíthet a kultúra áldásaiban, addig még beláthatatlanul sok idő fog eltelni. Ellenben az emberiség addig is szeretne békén lenni és ha valakit bestiálisan felkoncolnak a rablók, hozzátartozóit bajosan fogja megvizsgálni az a tudat, hogy a gyilkos, vagy gyilkosok voltaképpen csak a rossz nevelés és a mostoha életviszonyok áldozatai.

Vagyis úgy áll a dolog, hogy a halálbüntetés eltörzése nagyon szép eszme, de a gyakorlatban majd csak akkor lesz értéke, mikor az emberiség odáig fejlődik, hogy nem lesz többé szükség a halálbüntetésre. Addig azonban még igen-igen sokszor fogja a névtelen borzalom áthatni idegeinket, hallva rettenetes gyilkosságokról s az erkölcsök teljes és tökéletes elfajlásáról, s még igen sokszor fogunk a jogos felháborodástól késztetve fölkiáltani: „Jezemet szeméért, fogat fogéért!”

A hazárdjátékok ellen.

Valami ellen küzdeni, — abban vagyunk a leggyöngébbek. Ami legjobban gyilkol, azt leggyözni a legnehezebben tudjuk. A szenvedélyeinkhez úgy ragaszkodunk, mint a gyerek a játékhöz. Ilyen a kártyaszüvedély is, mely speciális magyar betegség.

Magyarországon milliárdokat vesztegetnek el a kártyaszüvedély mellett. És száz, meg száz ember megy tönkre, vagy kerül erkölcsi fertőbe a kártya miatt. Ez a gyilkos, veszedelmes betegség, amely ha egyszer megcsipte, egyhamar el nem engedi a karmai közt bizva, reménykedve vergődő áldozatát, az utóbbi évek folyamán mind nagyobb és nagyobb teret hódít Alsólendván is. Kávéházban, korcsmában, privátlakásokban, vasuti kocsikban csak a kártya járja, s ennek sem a szelid, ártatlan fajtája, hanem az ölé, a gyilkos,

az egzisztenciák attönkretevé fajtája, a „ferblin”, a „huszonegyes.”

Alsólendván a nyilvános helyeken úgy játszatlan a ferblit és a huszonegyest, mintha a legártatlanabb játékok lennének. Pedig a törvény szigorúan tiltja. S ha sikkaszt egy ügyvédi díjnak, egy 18 éves gyerek, vagy ha hiányt találunk valahol a vasuti kasszában: mérget vehetünk rá, hogy ezek a „más” pénzei ott usztak el az éjszakában, a zöldposztós asztalok mellett, a ferblin.

Számtalan egzisztencia sirját ásta meg nálunk is a kártya. S mi mégse teszünk semmit se a retentő betegség leküzdésére. A dévai asszonyok már harcot indítottak a kártya ellen (nálunk az asszonyok is kártyáznak!), de ez keveset használt. Az egeret nem lehet megokosítani, hogy a cukorlopás tilalmas. A mármárosgyógyi főkapitány már komolyabb eszközökhöz nyult. Egyszerűen a vendéglősöket, kávésokat és pincéret sulyosan megbünteti, ha megtürik helyiségeikben a tiltott kártyajátékok üzését. S azóta nem is játszanak Mármárosgyógyen a nyilvános helyeken ferblit és huszonegyest.

Ezt kellene tenni nálunk is. A nyilvános helyek tulajdonosai hatósági rendelet nélkül is indíthatnak harcot a hazárdjátékok és a hazárdjátékosok ellen. Hát indítsanak. De mielőbb, mert már igazán elég volt az áldozatokból. (o.)

Kevés a vad.

Az alsólendvai járás silány vadállományának okai.

Alsólendva vidékének vadászterületei nem igen dicsekedhetnek a hasznos-vad állományukkal, inkább a kártékony hadaikkal.

Mi az oka ennek a nagy vadhiánynak? — Kérdezik sokan. Megvan ennek is az oka, csak egy kis figyelmet kérek az alábbiakra.

Ha néha-néha elvetődöm arra Göcsej felé, mint hivatásos vadász, tapasztalom, hogy ott se igen elégíthetődik ki a vadász-szüvedély, inkább a türelem hurja feszül meg a végsőkig, mert akarva sem lehet egy nyulat látni. Hanem a kártékony szárnyasok bravurja annál gyakoribb látvány: egyik jobbról, a másik balról húz a levegőben. Ugyszólván ideje sincs annak a hasznos apró-vadnak a nyugvársra és evésre, mert alig, hogy az egyik rabló elsiklott felettük, már a másik közeleg, — és ez az apró vadra nézve fenyegető veszély naphosszat így megy. Amit a héja meg nem lát, meglátja a karvaly. Buvóhely kevés van a téli időben, ahol az apró-vad menekedést találhatna s így teljesen ki vannak szolgáztatva a ragadozók karmainak.

S amit a szárnyas ragadozók meghagytak, felkeresi kitünő szaglásával azt a róka, kutya, macska stb. Amit pedig véletlenül ezek is meghagytak, azt összeszedi az a sok hurok, a mely minden bokor, gyepű, szőlő, kert, erdő, nyires, bozót stb. nyilván, szóval a ki-és bebúvársra alkalmas részen várja a szerencsét. Amit pedig ezek a hurkok is meglátáltak hagyni, azt lepuskázza az a rengeteg vadász, akik a vidéken tanyáznak.

Azután amit ezek a vadászok nem tudtak terítékre hozni, azt lelővik az igazi vadászok.

Már most ha marad még vad, az lesz a laj-fenntartó; de jegyezzük meg, hogy a legutóbbiakon kívül az összes felsorolt rablók folytonosan, határ nélkül működnek.

A jelenlegi silány vadállományt csak úgy tudjuk megjavítani, gazdaggá tenni, ha először is tüzzel-vassal irtunk minden kártékony ragadozót. Ott, ahol az urak a fáradságot sajnálják, a kártékony ragadozók irtását bízzák a fizetők, lássák el őket sörtes puskával s fizessék meg nekik a lelőtt ragadozókat néhány fillérral.

Ha pedig a megoldásnak ezt a módját nem találják a vadász urak elfogadhatónak, tegyék sporttá a téli és nyári vadásztalalon ideje alatt a kártékony vad irtását; amikor idejük engedi: vállra a hegyvert s a kávéházak egészségételen, füstös levegője helyett vegyék nyakukba a mezőt. Becserkélni egy-egy ágon tollaszkodó héját, vagy oldalgva közlelteni meg a szürke varjút és a szarkát stb., mindenkor felér egy nyul vagy fogoly lelővése által nyújtott élvezettel. S

nek, babérnak, mindennek... Mi maradt meg abból a korból? Az újságok kritikája, melyek mind-mind nagy jóvőrről szóltak; meg az a négy-felvonásos szindarab, amit akkor írtam, amikor még nem jöttem arra rá, hogy félreismertem magam, nagyon félreismertem... Sikert arattam vele, óriási sikert... Azóta hármat is írtam, mindegyiket visszautasították. Szinte láttam, amint sajnálkoztak felettem a direktorok, a könyvkiadók, mintha azt mondanák: megváltoztál, nem vagy te már a régi ember...

— Nem a régi már, tudom, — szólt közbe csendesen az asszony.

— Ugy-e, maga is azt mondja, — folytatta a férfi. — És tudja-e, mi ennek az oka? Nem? Nohát megmondom. A tüz aludt ki innen, ni, a szivemből, nem tudok érzést önteni munkámba és néha nagyon is száraz vagyok. Ez az oka. Mert üres szívvél, lelkesedés és ambíció nélkül a koldulás is az éhenhaláshoz vezet az írói pályán. Megfosztott alkotó-erőmtől ez a hétköznapi egyformaság, ez a fordulat nélküli változatlanlanság; félnem kell, hogy megfagyok a maga egykedvű, hideg környezetében, mely már-már szibbasztani kezdi ereimet. Innen van, hogy amióta rájöttem, hogy maga csak a szivét adta frigyünkbe, de a felkelt otthagya édesanyja galambducos házában, azóta hiába erőlködöm, hiába próbálkozom, nem bírom az érzéseket azokkal az igazi színekkel megfesteni, amit az olvasó keres a mai regényekben. Új alakok kellene tehát, új Muzsák új lelkesítéssel, akikben nem halt ki az érzés, az elevenség, a pajzanság iránt, de akik segítőtársai, osztályosai az íróembereknek és akik nélkül a fáradt hétköznapiasságban túl a mi számunkra nincsen semmi... Megért-e engem? Feltudja-e fogni rettenetes helyzetemet, mikor azt mondom,

hogy a maga érzéknélküli lelketlensége az, mely kétségbe ejt a jövőm felett?! Megérti-e, hogy nekem szív kell lélekkel, ambícióval, biztató lélekkel, akiért gyönyör a küzdelem, üdv a siker, akit boldogan ölölhetek, ha dicsérettel hallom említeni nevemet, — mert közösen dolgoztunk érte... De magát? Haha! Maga feleségem lett talán az arcomat, talán a hajamért, de azért semmi-estetre sem, hogy megérteni tudjon. Nem is igyekezett megérteni, sőt talán nevetett is rajtam, a mint az íróasztal mellett félholtrag öryvedtem a legutóbbi művem megírásakor is, melyre — sajnós — megint csak az volt a véleményem, hogy nincsenek az érzések benne egészen kidomborítva. De hogyan is lehetnének... A festő fantáziája az eszményképhez alkalmazkodik, a szobrász veszője a modellhez, az író tolla a Muzsához. De hát ha nincs Muzsa, vége mindennek... Megértette-e végre engem?

— Meg! — felelt az asszony szinte gépiesen.

— Tehát hívhatom a mamáját, aki haza fogja vinni?!

— Nem!

— Hát?

— Megyek önmagamtól is... Csomagoltasson!...

...A falóra éjfélűtött, a lámpa fénye végsőket lobbant, amint a falra a félnomályban félrajzolódott a két ember-alak formája; azoké az embereké, akik nem értették, nem is értik meg egymást soha, mert egyik lélek nélküli született, a másik pedig két, más-más lélekkel...

OSZESZLY M. VICTOR

miatt hiányos a tanítás; nemzeti szempontból hiányos, vagy nem kielégítő az oktatás Adorjánfalván, Murahelyen, Középbesztercen, Murareven, Zsicskészeren, Nagypalánán, Kislipánán, Zalaivándon és Tüskészeren. Azon nem magyar többségű községek közt, melyekben a nyelv, vagy az ország határán való fekvése miatt indokolt az államosítás, találjuk a jelentélen Murasziget, Kislippa és Alsóbeszterce községeit iskoláit.

— **Tanítóválasztás Alsólendván.** Tóth Pál alsólendvai r. k. iskolai tanítót, mint tudvalevő dolgot, a miniszter kinevezte a lendvahosszúfalui iskolához állami tanítónak. Tóth Pál helyét az alsólendvai r. k. iskolánál hétfőn, f. hó 17-en töltötték be választás úján. Összesen két pályázó volt, akik közül Köller János okl. tanítót, Köller Ferenc alsólendvai kántortanító fiát választották meg egyhangulag.

— **Hegyközségi közgyűlés.** Az alsólendvai hegyközség tavaszi közgyűlést megelőzőleg f. hó 16-án délután 2 órakor a városház tanács-termében választmányi ülést tartott, melyen a közgyűlés elé terjesztendő jelentést és az 1912. évi zárszámadást tárgyalta. — A választmányi ülés után pedig megtörtént a február hó 16-ára hirdetett tavaszi közgyűlést, melyen összesen 34 hegyközségi birtokos jelent meg. — Dr. Józsa Fábián elnök a határozatképesség megállapítása után üdvözölte a megjelent tagokat s a közgyűlést megnyitotta. A tárgysorozat első pontját a számvizsgáló bizottság jelentése és a pénztárt kezelő Ország Kálmán hegybíró jelentése képezte, melyeket a közgyűlés helyeslőleg tudomásul vett és a felmentvényt megadta. A hegyközség összes bevétele az 1912. évben 4446 K 29 fillér, kiadása pedig 3621 K volt, maradvány: 825 K 29 fillér. A hegyközség összes vagyona 1147 korona 29 fillér. Ezután a tisztújítás következett.

A közgyűlés ezután hegybíróvá egyhangú választással ismét Ország Kálmánt választotta meg. Választmányi tagok lettek: Dr. Józsa Fábián, Rafiensperger József, Vidóczy Ferenc, Bíró Lajos, Táncoz János, Füss F. Nándor, Tivadar Ferenc, Pollák Emil, Bellovics Antal, Teke Dénes, Isoó Ferenc, Strausz Flórián, Karabélyos Elek, Toma János, Koutnyek Ferenc, Káronya József, legjij. Gazdag János, Mattyasovszky Vince, Marton Kálmán, Poppel Lajos, Varga Ferenc, Trojok Szaniszló alsólendvai, Paller Kálmán nagypalánai, Horvát Szabó István tüskészeri, Horváth Mihály murarévi, Kocsis János gyertyánosi, Bíró Miklós gyertyános, Pozsgai János gáborjánházi s Treiber Mihály lendvahosszúfalui lakosok. Ezzel a közgyűlés véget ért. — A közgyűlés után az új választmányi ülést tartott, melynek tárgya az elnök és elnökhelyettes megválasztása volt. A választmány egyhangú lelkesedéssel újabb dr. Józsa Fábiánt választotta meg elnöknek és Bíró Lajost elnökhelyettesnek. Tárgyalta meg a választmány az ugynevezett „tüskeirtási bíru” kérdését is, melyben úgy határozott, hogy az elnökök és cserföldi, zorkóházai, belatinci és murabaráti körjegyzőségben lakó alsólendvai szőlőbirtokosokat keresse meg anyagi hozzájárulás végett.

— **Legény Elemér felolvasása.** Legény Elemér, a tőlünk Szentgotthárdra helyezett vasúti tiszti, lapunk munkatársra, vasárnap este a szentgotthárdi iparosok és kereskedők önképző körének felolvasó-estélyén felolvasást tartott. A felolvasást a nagyszámú hallgatóság nagy figyelemmel hallgatta s a végén percekig ünnepelte a tehetséges felolvasót Legény az „Amerikai párbaj és a mozi” című — lapunkban nemrég közölt — hosszabb dolgozatát olvasta fel.

— **A jegyző árvai.** A zalavármegyei községi és körjegyzők egyesületének elnöksége az alábbi kérelmet intézte Zalavármegyei községi, kör- és segédjegyzőkhöz: „Kedves Kartársak! Breyer József volt felsőszemeyei kartársunk 4 évi működés után meghalt. Özvegyet és 8 gyermekét hagyott hátra nyugalmdiján nélkül. A család nyomorát legalább az első — legfájdalmasabb — napokra enyhíthetendő, a „Községi Közlöny”-ben gyűjtést indítottunk. Ugy látszik, ez elérte a figyelmeteket, mert bár az ország messze vidékéről is kaptunk segítyt, Zalából bizony a legkevésbébbet. Ezután is újabb kérünk benneteket, hogy adományaitokat küldjétek Paller János körjegyzőhöz Karmacsra.”

— **Sorozás.** Zalamegyében az idei főszorozás — mint értesülünk — március 1-én kezdődik. Az alsólendvai sorozások napja eddig még nincs kitűzve.

— **Felmentett férjgyilkos asszony.** Mint annak idején részletesen közöltük, Náprádfán az elmúlt hónapban Egyed E. Károlyné ottani asszony családi perpatvarból kifolyólag az urát megölte. Egyed dologtalan, iszákos, veszekedő természetű ember volt; elkártyázta, elitta a felesége vagyonát s ráadásul még kinozta is az asszonyt, az asszony felnőtt leánya ellen pedig, aki neki mostoha-leánya volt, többször erkőcstelen merényletet akart elkövetni. Egy téli este Egyed megint részegen ment haza s egy baltát ragadott fel, hogy azzal lemészárolja a családját. Egyedné és a gyermekek ekkor elmenekültek hazulról, mire Egyed lefeküdt, maga mellé vette a baltát s csakhamar elaludt. Később hazament az asszony s mikor meglátta az alvó ember mellett fekvő baltát, elfogta a keserűség s egyetlen fejcsapással megölte élete megrontóját, majd pedig elsieltett Gutorföldre és a zalaegerszegi törvényszéknek megsürgönyözte az esetet. — A zalaegerszegi kir. törvényszék esküdtbírósa kedden ítélezett Egyedné fölött s dr. Hajós Ignác ügyvéd hatalmas védőbeszéd után a férjgyilkos asszonyt felmentette.

— **A stridóvári zugiskola.** Stridóváron hónapokkal ezelőtt egy horvát zugiskola létesült, amelyben a horvát növendékek a magyar iskola nemzeti szellemével homlokegyenest ellenkező oktatást nyerne. Az iskoláról feljelenést folytán tudomást szerzett Zalavármegye közigazgatási bizottsága is s mult heti ülésén elhatározta, hogy az iskola bezárása és a megtorló lépések megtétele érdekében haladéktalanul intézkedik.

— **Az ipartestület közgyűlése.** Folyó hó 16-án tartotta a helybeli ipartestület rendes évi közgyűlést. A szeghy József elnök megnyitván a gyűlést, felolvasták és hitelesítették a mult évi közgyűlés jegyzőkönyvét, majd pedig Szaurer János a számvizsgáló-bizottság nevében tette meg jelentését a mult évi zárszámadásra vonatkozólag. A testület 1912. évi működéséről Illés Gyula jegyző számolt be, tartalmaz, komoly beszéde végén egyetértésre, közös munkára serkentve az iparosokat. Ezután a tisztújítás következett, mely aktus alatt a korelnöki tisztelet bonyi (Tkáléscez) József töltötte be. Előnknek megválasztották újabb Alszeghy Józsefet, pénztárosnak Pivár Ferencet. Választmányi tagok lettek: Németh Pál, Schaffhauser Endre, Simonka János, Ivánics Ferenc, Sipos Lajos, Bellovics Antal, Takács Ferenc, Csohán Sándor, Bánfi Sándor, Mursics Lajos, Beck Miksa és Hegedüs Sándor; választmányi póttagok lettek: Bartanics Ferenc, Ecker Pál és Varga Miklós. Számvizsgáló bizottság: Ascherl József, Lenarits Viktor és Kancsal József.

— **Választmányi ülés.** Az alsólendvai ipartestület új választmányá f. hó 18-án tartott ülésén a testület alelnökéül Takács Ferencet, jegyzőjéül pedig Illés Gyulát választotta meg.

— **Marad a régi adó.** Dor Géza zalaegerszegi pénzügyigazgató utasította a vármegyei községeket és az állami adóhivatalokat, hogy állami adó fejében a tavalyi kivetés alapján szedjék be az adókat, minthogy az új adótörvény eljéte miatt az új adókivétési munkálatok tárgyalanná váltak.

— **Mióta korcsolyáznak az emberek?** Hogy mikor használták a legelső korcsolyákat, azt valószínűleg sohasem lehet majd megállapítani, de az kétségtelen, hogy már az őskorban korcsolyáztak az emberek. A cölöp-építmények maradványai között találtak ugyanis egészen primitív korcsolyákat. Lőcsontokból állították egybe ezeket a kezdetleges eszközöket, melyeknek az alakja azonban nagyjából megegyezik a ma használatos korcsolyák alakjával. Az már a dolog természetéből következik, hogy az északi népek mindenkor üzték ezt a mostanában annyira népszerű sportot. A kezdetleges korcsolyákat a hollandusok kezdték el tökéletesíteni. Sok időnek kellett azonban elmulnia és sok apró technikai javítás: kellett kitalálni, míg az amerikaiak rájöttek a ma is használatos Halifax-korcsolyákra. A műkorcsolyázás szintén a hollandusoktól származik és Goethe is színtalanszor említi ennek a népnak a „körözési” ügyességét. A művészi kifejlődés azonban már nem hollandusoknál, hanem az angoloknál és Franciaország északi részének lakóinál ment végbe. Mindez már a XIX. században történt. Németországban ennek a sportnak a fellendülését a 60-as évektől számíthatjuk, mikor Jackson Haynes, a híres amerikai korcsolyázó bemutatta művészetét a német közönség előtt.

— **Talált gyermekhulla.** Zalagalsa és Csabrendek között az országot mellett kőbor kutyak egy kisgyermek-hullát húztak ki a földből. Mikor a járókelők ráakadtak a kis holttestre, addigra a kutyak a felismerhetetlenségig összerágták. Néhány nappal ezelőtt egy vándor kísérőüst látta a környéken, azzal volt egy kis gyermek s most azt hiszik, hogy a talált hulla a közörszűs gyermekével azonos.

— **Öcső Jókai.** E gyűjtemény február havi sorozata most jelent meg a következő művekkel. 111. szám: „Egy magyar költő életéből. Petőfi Koltón.” Bevezetéssel és jegyzetekkel ellátta Baros Gyula. E kis füzet Jókainak Petőfiről írt dolgaiat tartalmazza. Telve vannak ezek olyan vonatkozásokkal, amelyeket nem minden mai olvasó érthet meg és ezért igen becselek Baros Gyula magyararzó jegyzeteit. Amit pedig Jókai mond el Petőfiről, az a maga közvetlenségével ma is olyan friss és oly érdekes, mint első megjelenése idején. 112. szám: Egy világlátott fiú. Szent Antal generális. Színán basa. 113. szám: A rosszul osztozott testvérek. Názli Hám. A fagygyertya. E két füzetben hat novella van; a legkülönbébb a témájuk, de egyformán gyönyörűek. 114—115. szám: Magnéta. Regény. 116—120. szám: De kar megvénülni. Regény 2 kötetben. 50 éves korába írta Jókai ezt a regényt: életének és alkotó képességének a fénykorában, amelynek csodálatos ereje a gyönyörű regény minden során megérzik. Az Öcső Jókai egy-egy száma 40 fill. minden könyvesboltban, trafikban és vasúti állomáson kapható, vagy megrendelhető.

— **Rendelet a hernyóirtás ügyében.** A tavaszi hernyóirtás ügyében a földművelésügyi miniszter körrendeletet intézett a törvényhatóságokhoz. A miniszter megköveteli, hogy minden birtokos rüfytakadás előtt, de legkésőbb március végéig a gyümölcsfák kártékony hernyóit kiirtsa. Az irtás kötelezettsége a cserbogarakra, a marokkói sáskára, a vértélűre, a darazsakra és a repapuzsító bogarakra is vonatkozik. A miniszter közegeli a rendelet végrehajtását figyelemmel kísérik s mu asztás esetén a legszigorubb megtorlással fognak gondoskodni.

— **Ne ültesen senki szőlőt,** mielőtt „Miltelap” Nagyósz, Középeurópa legnagyobb szőlőiskolájától árjegyzéket nem kábr.

— **Ifj. Binnyey Pál újabb versei.** Halhatatlan népköltőnk, ifj. Binnyey Pál „magyar vitéz és verszerkesztő” néhány versét mutatóba már leközlöttük. Nem végeznénk teljes munkát, ha meg az alábbi három vers leközlésével hozzá nem járulnánk kitűnő barátunk halhatatlanságához. — lme:

Minden ünnepen kocsmát zárják le
Boltokat nyissák ki
Családok asszonyokba szolgálgják ki.
Nem lesz annyi káromkodás,
Nem lesz annyi verekedés
Nem lesz annyi szurkálás,
Számévekre elítélik,
Iparunkára tanítják,
Azért egymást leszurkálják.
Azért van sok rabkosztolás
Hazánk földén,
Szőlőhegyen nincs Isteni áldás!

*
Szent Háromság áldozó,
Szent bucusra áradjunk,
Letérdejlünk Szűz Máriaanak,
Könyörögjünk szép imával,
Bűneinknek megbocsásson.
Szent Háromság egy Isten!
Áldd meg Isten hiveinket,
Könyörögünk, kérünk téged,
Áldd meg Isten szép hazánkat.
Szent Háromság áldozó,
Szűz Mária boldogsága.

*
Árván ragyog égen az én csillagom,
Árva vagyok csak én magam a világon,
Bús a szívem, nincsen nekem hű párom,
Szerecsélen vagyok én a világon,
Imádkozom, hogy a kukac elraggyon:
Boldog leszek a magas menyországon.
Juj de magas ez a hidkarta,
Éz a leány ej de nagyon csalfa.
De sok legényt megcsaltál,
Száradj el a hidkartin,
Örökösen ott lőjön,
Hosszu lábú golyák meg
Hizzanak a husodon.

— **Kérem a tanítókhöz!** Tisztelt Kartársaim! A jövő év januárjában egy gyűjtőmunkát szándékozom összeállítani, amelynek címe „Magyarországi elemi népiskolai tanítók név- és lakásjegyzéke” lesz. Talán mondanom sem kell, hogy ezen kötet egy alig nélkülözhető kézikönyve lesz egy az egyes tanító-egyesületeknek, mint a tanítóság egyedeinek. Felkérem ennélfogva igen tisztelt kartársaimat, hogy ezen munkámra szíves támogatásukat tőlem meg ne vonják. Minden elemi iskolai tanító, tanítónő, állami, községi, felekezeti stb. legyen szíves egy lev.-lapon vagy levélben személyére vonatkozólag a következő adatokat címre meg okvetlen elküldeni: 1. A tanító, tanítónő neve. 2. Állomáshelye (község, utolsó posta, vármegye). 3. Milyen jellegű iskolánál működik? 4. Ohajtott cserék és egyéb közlendők megnevezése. — A „Névtár” minden évben meg fog jelenni.

Kartársi tisztelettel
Nyágova, Máramaros vármegye

Budaváry László
állami tanító.

GAZDÁK ROVATA.

A száj- és körömfájás jelei. Szájfájáskor kezdetben a jószág lehangolt, kissé lázas, nyálzik és cuppog a szája. A szájueregben a nyákhártyán, kivált a felső ajkón és nyelven borsónyi hólyagok, esetleg ezek sebhelyei láthatók. A körömfájás pedig azzal kezdődik, hogy az állatnak terhére esik az állás és járás, feltűnően sokat hever, járása vontatott és merev. A csülök közeiben hólyagok támadnak, melyek hamar felpattanva, nyílt sebeket hagynak. Egyidejűleg a tőgy is kisebbedik s elkezd gennyedni. Jó, ha ezeket a jeleket minden házbéli ismeri, hogy alkalomadtán hasznát vehesse.

Miről ismerjük meg a nyulak korát?

A nyul korának meghatározására csak egy csalátkatlan jel van s ez a köröm. Ha az ujjakon a körömök (különösen a hátsó lábakon) még hegyesek és élesek, akkor a nyul idej; ha azonban a körömök kopottak és a hátsó lábakon szürkék, akkor a nyul öregebb koru. Hogy régen lőték-e le valamely nyulat, azt szintén jó tudnunk; ezt pedig a szemekről lehet megismerni. A jó karban levő, be nem esett szem mindig azt mutatja, hogy az állatot nemrég lőtték, de ha a szemek nagyon megtörttek, homályosak és beesettek, ez biztos jele annak, miszerint az állatot már régebben ejtették el. Ezen utóbbi ismertető jel különben más négylábu és szárnyas vadra, a halakra, valamint a meszárszék és hentesbolt levágot állataira nézve is éppen úgy áll, mint a nyulakra s ajánlatos a háziasszonynak e körülményt mindannyiszor szem előtt tartani, valahányszor lőtt, vágott vagy szurt állatot, avagy halat vásárol.

Szagos hordók tisztítása.

A kellemetlen szagu hordók tisztítására sokféle szert ajánlanak; leggyakrabban alkalmazzák a következő eljárásokat: 1. A hordót előbb hideg, majd forró vízzel jól kiöblítjük s aztán kiszöszöztetjük; 2. A hordóba hig meszet öntenek s azt néhány óráig benne hagyják és aztán jól kiöblítik; 3. A hordóban színtiszba itatott cukrot gyujtanak; 4. A hordót 10% -os kénsavval kimossák, aztán mézszettel kiöblítik és végre vízzel kimossák. Ez az eljárás legcélszerűbb, mert a kénsav és méz minden létező penészgombát okvetlenül kiöl s a hordót megjavítja.

Allatvédelem. Egy kiló dísnózsírban forraljunk fel egy jó maroknyi borostyánlevelet. Ha befogás előtt az állatot ebbe a zsírba mártott posztóval szőrmenténen végigtöröljük, munka közben semmiféle féreg nem bántja.

Olcsó fenékö. Az eltört iskolai palatáblából igen könnyen csinálhatunk oltókések fenékehez alkalmas fenéköveket, ha a táblát egy vonalzó és egy szeg segítségével tetszés szerinti nagyságra kivágjuk.

Szerkesztői üzenetek.

„**Ganyméd.**” Tárcaja bevált, de csak abban az esetben közöljük, ha nevét közli velünk. Ha a közönség nem is tudja, nekünk tudnunk kell, hogy ki rejtőzik valamely álnév mögött.

„**Dénes.**” Rövidebbet kérünk. Folytatásos tárcák közlésére nem vállalkozhatunk többi munkatársainkra való tekintetből sem.

**! Soha nem létezett !
! — alkalom — !**

kinálkozik most, csak 8—10 napig, közvetlen **KINÁBÓL** érkezett szebbnél-szebb **diszmi- és kézmű- különlegességek**

bámulatos-olesó árban való beszerzésére. Az elűzött kínai császári palotából is sikerült néhány antik-darabot megszerezni, melyek szintén igen olcsó árban vásárolhatók meg

Maschankzer Henrik üzletében

Alsólendva, Főutca.

1-1

Takács Ferenc

mű- és butor-asztalos ALSÓLENDVÁN.

Ajánlja nagy raktárát mindennemű

temetkezési cikkekben.

Nagy választék 12-4

kész koporsókban,

szemfedél, sirkoszoruk, koszorúszalagok, mirtuszcokrok, fejkoszoruk, fátyolok, halotti ruhák, cipők, harisnyákban stb. **Koporsódíszek és szalagbetűik** legnagyobb raktára.

— **Mérsékelt, legolcsóbb árak!** —

Kiadó lakások.

Alsólendván, a Főuton (az Arnstein-féle üzlettel szemben) egy

3 szobás emeleti lakás

a mellékhelyiségekkel együtt május 1-ére, — ugyanott 5-4

két udvari lakás

a mellékhelyiségekkel együtt március 1-ére **KIADO.** Bővebb felvilágosítást ad a tulajdonos: **Levasics Ferenc,** Alsólendván.

177 1913. vh. sz.

Arverési hirdetmény.

Dr. Wollák Adolf (354 K 68 fill.), Ampella-cég (58 K 56 fillér), Mándy Samu (7 K 17 fillér) végrehajthatók javára kielég. végrehajtást és az alsólendvai kir. járásbiróság 1912. V. 454., 556., 682. számú kiküldetést rendelő végzése alapján 420 kor. 41 fill. követelés és járulékai kielégítésére Lenti községben

1913. évi február 28-án délelőtt 10 órakor

lovak, hordók, borok, szekerek s egyéb ingóságok 2649 kor. 50 fill. becsértékben birói arverés útján fognak eladatni a következő általános arverési feltételek mellett:

Ha a tárgy becsérteke meg nem ígértetnek. az a kikiáltási aron alul is a legtöbbet ígéro által megvetnek jelentetik ki még akkor is, ha más arverelő által ígeret nem tetetett. Minden tárgy vételára azonnal készpénzben fizetendő, melynek lefizetése után az elárverezett tárgy a vevő birtokába adatik. — Ha a legtöbbet ígéro a vételárt azonnal le nem fizetné, a tárgy azonnal ujabban árvereltetik s ez esetben a fizetést nem teljesítő árverelőnek a netáni többletkez igénye nincs, ellenben a netáni kisebb összeget pótolni köteles és az arverés további folyamán részt nem vehet.

Kelt Alsólendván, 1913. feb. 14.

Havel, kir. bir. végrehajtó.

Gazdaasszony kerestetik.

Bővebbet lapunk kiadóhivatalában.

6050

közj. lit. bizonyítvány orvosoktól és magánosoktól igazolja, hogy a

KAISER-féle Mell-Karamella
három fenyővel

Köhögés rekedtség, hurut, elnyálkásodás és görcsös köhögés ellen legbiztosabban használhatók.

Csomagonként 20 és 40 fillér, dobozban 60 fillérért

kapható Alsólendván **Fuss F. Nándor** gyógyszerüzletében. *—17

Csinosan butorozott utcai szoba kiadó

az Alsó-utcában özv. **Guttmann-nénál** (Simon-féle ház). — Bővebbet ugyanott.

T. vendéglős urak figyelmébe!

Legjobb minőségű asztali

és csemege uj- és ó-borok

mérsékelt árak mellett minden mennyiségben kaphatók

Iroda: a Délvasmegyei Takarékpénztár épületében.

Kalchbrenner és Nádai
muraszombati borpincékben.

Alsólendva nagyközség

határában harminc magyar hold jó fekvésű és minőségű szántóföld, két hold szőlő fel hold gyümölcsösselegjobb karban kedvező fizetési feltételek mellett szabad kézből — részletekben is — **ELADÓK.** Bővebbet

Isoó Ferenc ügyvédnél A.-lendva.

Hirdetések jutányosan felvételnek e lap kiadóhivatalában

MAGYAR félementháli sajt

többször kitérítve; öt kilós csomagokban és egész karikákban 15--20 kg.-ig. — Legkevesebb szállítás két kilogramm.

Ára kilogrammonként 1 kor. 90 f.

Nagyobb vételnél olcsóbb. Utánvételes megrendeléseket készséggel teljesít.

DICK SÁNDOR sajtgyáros
MURASZOMBAT.

Képes Hét 100 Kötetes Könyvtára

vászonkötéses kötetait az előfizetők 50 fillér ráfizetés ellenében

Ingyen és bérmentve kapják meg.

Falk, Geijerstam, Gorkij, Krudy, Dóczy, Szomaházy, Szemere György stb. hírneves írók műveinek gyűjteményes kiadása.

Minden hónapban egy kötet.

A KÉPES HÉT előfizetése 6 hónapra 6 kötettel együtt 8 korona.

Kiadó: Budapest, V., Visegrádi-u. 8.

Szőlőbirtokosok

különös figyelmébe!

HA FORHINNAL permetez, 17-3
RÉZKÉNPPORRAL poroz és
BAGOLLAL öli a szőlőmolyt:

I-SZOR kevesebb a gond.
II-SZOR kevesebb a munka.
III-SZOR kevesebb a munkabér!

mert a **FORHIN** a sokszorta megjavított bordói keverék és számtalan köszönő- és elismerőlevél tanúsága szerint mindenütt a legnagyobb meglepéssel használják.

FORHIN nak nincs üledéke, vízbe dobva azonnal oldódik és biztosan pusztítja a peronosporát; egy kész anyag, főalkatrésze rezgálic, tapadóképesége oly nagy, hogy bármely harmatnál permetezhet vele; használata óriási munka- és pénzmegtakarítást jelent, mert az anyag teljesen kész!

Gyümölcskertészek használjanak saját érdekükben **Californiai lét**, a gyümölcsrovarok elleni védekezésre **rovarenyvet** minden kártékony rovar lekötésére, **rovarfogó övet** az összes kártékony rovarok elfogására, **Laurinát** a rovarok ellen nyári védekezésre, **Lauril oltóviaszt** az oltványok nemesítésére, **Ichneumint** a zsenge virágok permetezésére, **Nicotin Quassiakivonatot** faiskolák permetezésére, **Topomort** mezei egerek pusztítására, **Pampilt** rovarok és darazsak elfogására. — Tessek mindezen cikkekről kimerítő leírást és használati utasítást kérni, melyet ingyen és bérmentve küld az összes érdeklődőknek a

FORHIN szőlőpermetezési anyaggyár
BUDAPEST, VI. ker., Váci-ut 93. szám,

valamint képviselői: Hirsch és Szegő Nagykanizsa, Gyarmati Vilmos Zalaegerszeg, Rosenberg Ernő Keszthely, Hiller Ignác és Fia Tapolca, Marton Mór Keszthely, Spiegel Rezső Tapolca, Szalay Ignác Zalaszentgrót.

Kevéssé használt **gyerekágy** megvételre kerestetik. Cím lapunk kiadóhivatalában.

4 szoba finom butor kéz alatt olcsón eladó. Bővebbet Frankó Antal vend glőjében Bántornyán. 2-2

Elsőrangú uriszabó cég

Zalaegerszeg.

Aranyéremmel kitérítve.

Alapított 1868.

Neufeld Izidor özvegye

Ajánlja kizárólag angol szövetből készült elegáns **uri ruháit.**

Meghívásra megbizottját helyszíntre küldi.

Üzlet-áthelyezés.

Tisztelettel értesitem a n. érd. közönséget, hogy

cipész-üzletemet

március 1-én a Levasics-féle üzlethelyiségbe (az Arnstein-féle üzlettel szemben) helyezem át.

B. pártfogást kér tisztelettel **Rudas Sándor** uri és női cipész.